

30 באפריל 2017

מנהיג אלקאעדה אימן אלט'ואהרי קרא לאנשיו באלשאם (סוריה רבתי), לזנוח את התפיסה של שליטה על טריטוריה ולדבוק באסטרטגיה של לוחמת גרילה, שבה ייקחו חלק מוסלמים מרחבי העולם

שקופית שצורפה לקלטת השמע של נאום מנהיג ארגון אלקאעדה שיח' אימן אלט'ואהרי (יוטיוב, 23 באפריל 2017).

כללי

1. ב-23 באפריל 2017 הופץ נאום של אימן אלט'ואהרי, מנהיג אלקאעדה, שכותרתו: "אלשאם [סוריה-רבתי] לא תיכנע, אלא לאללה". הנאום הופץ בקלטת שמע באמצעות אלסחאב, מוסד התקשורת המרכזי של אלקאעדה, והועלה ליוטיוב. בנאומו פנה אלט'ואהרי לאנשיו בסוריה, הציג בפניהם את תפיסת העולם שלו, והתווה עקרונות ואסטרטגיה להמשך הלחימה. ברקע נאומו של אלט'ואהרי עומדים קשיים הגוברים, שחווים הארגונים הג'האדיסטים בסוריה ובעיראק: המערכה לכיבוש מוצול מידי דאעש, אשר הולכת ומתקרבת לסיומה; ההערכות למתקפה נגד מעוז דאעש באלרקה; אובדן חלב ודחיקת חזית פתח אלשאם וארגוני מורדים נוספים למרחב אדל. קשיים אלו יצרו צורך אמיתי להפקת לקחים, להתוויית אסטרטגיה להמשך ולהרמת המורל של הלוחמים.

2. במרכז האסטרטגיה שמתווה אלט'ואהרי עומדות עצות/הנחיות אופרטיביות: יש לבצע הפקת לקחים כדי לשפר את היכולות בהמשך הלחימה; יש לזנוח את תפיסת השליטה על טריטוריה (תפיסת המדינה האסלאמית של דאעש) וכמו כן להימנע מלראות במתרחש באלשאם בעיה לאומית; יש לדבוק באסטרטגיה של לוחמת גרילה, "נשק החלשים"; יש לראות במערכה באלשאם חלק ממערכה גלובאלית ולא מקומית, חלק מהמאבק הכולל שמנהל האסלאם נגד המערב ואויבים נוספים; יש להגביר את שיתוף הפעולה בין המוסלמים באלשאם; יש לשתף בג'האד המתבצע

באלשאם את המוסלמים ברחבי העולם, באמצעות שיגור פעילים והעברת כספים, כמיטב יכולתיה של האומה האסלאמית.

3. בנאומו נמנע אלט'ואהרי מלציין במפורש את שמה של **חזית פתח אלשאם** (ג'בהת אלנצרה לשעבר), שלוחת אלקאעדה בסוריה, ששינתה שמה. זאת מתוך **רצון לעמעם את הקשרים ואת האידיאולוגיה המשותפת הממשיכים להתקיים בין אלקאעדה לבין חזית פתח אלשאם**, כדי שלא להקשות על שיתוף הפעולה עם ארגוני מורדים אסלאמיים (במסגרת המטה לשחרור אלשאם¹). גם דאעש והמדינה האסלאמית לא הוזכרו במפורש, כנראה מתוך רצון שלא להחריף את הקרע עימם ולהדגיש דווקא את הקריאה לאחדות נגד האויבים המשותפים. תחת זאת **מפנה אלט'ואהרי את נאמו אל "אנשינו באלשאם" ולעיתים הוא פונה גם אל כלל האומה האסלאמית.**

4. האסטרטגיה שמתווה אלט'ואהרי, שבמרכזה עומדים זניחת התפיסה הטריטוריאלית ודבקות באסטרטגיה של לוחמת גרילה, **רלבנטית במיוחד לדאעש**. אסטרטגיה זאת מאתגרת את הקמת המדינה האסלאמית/מדינת הח'ליפות, שהוקמה ע"י אבו בכר אלבע'דאדי בשנת 2014, **אשר לה התנגדו אלט'ואהרי ואלקאעדה מלכתחילה**. זאת ועוד, יתכן מאוד, כי ההכרה, **שקשה מאוד להגן על מרחב שליטה טריטוריאלי, ושמוטב לחזור לדפוסים הישנים של ארגון גרילה, כבר החלה לחלחל בקרב הנהגת דאעש** לנוכח הסכנה המוחשית של נפילת מוצול (ביטוי לכך נמצא בסרטון, שהפיץ מחוז נינוא של המדינה האסלאמית בעיראק, 18 במרץ 2017)².

עיקרי נאמו של אלט'ואהרי

5. להלן עיקרי נאמו של אימן אלט'ואהרי:

א. **ארגון אלקאעדה אינו יכול לסייע למוסלמים בכל מקום בעולם, ובמיוחד לאנשיו באלשאם משום שהוא נלחם ב"אויב הצלבני" (קרי מדינות המערב) בחזיתות אחרות:** "אני רוצה להזכיר לאנשינו באלשאם, שפצעכם וכאבכם הינם הפצעים והכאבים הכואבים ביותר של האומה [האסלאמית] כולה...אנו מקווים שנפצה אתכם בנפשנו, אך מה שמסיט אותנו מכך היא העובדה, שאנו עסוקים בלהתל באויב הצלבני שלכם בחזית אחרת".

ב. **המלחמה באלשאם מהווה חלק מהמערכה הכוללת נגד האסלאם:** "עליהם [המוסלמים באלשאם ובמרכזם אנשי אלקאעדה] לדעת שהם מהווים מטרה [לאויביהם] בשל רצונם שהאסלאם ישלוט בארצם". הוא הוסיף כי "הקואליציה של השטנים [הקואליציה הבינלאומית

¹ ראו פרסום מרכז המידע מה-4 באוגוסט 2016: "הקמת חזית פתח אלשאם במקום ארגון ג'בהת אלנצרה, שלוחת אלקאעדה בסוריה: רקע, סיבות ומשמעויות".

² מחוז נינוא של המדינה האסלאמית בעיראק פרסם ב-18 במרץ 2017 סרטון וידאו שכותרתו: "ידכם על העליונה". הסרטון הציג את יכולותיו הצבאיות של דאעש ואת עליונותם המוראלית של לוחמיו (הסרטון הופץ ב-18 במרץ 2017 באמצעות סוכנות הידיעות חק של דאעש והועלה ליוטיוב). במהלך הסרטון הושמעו דבריו של אבו מחמד אלעדנאני, מי שהיה דובר דאעש ואחד מבכירי הארגון, שנאמרו בינואר 2012 (שנתיים לפני הקמת המדינה האסלאמית, כאשר דאעש עדיין פעל במאפיינים של ארגון גרילה). בנאומו אז ציין אלעדנאני כי "אנו מעולם לא נלחמנו למען [שליטה על] אדמה [כלשהי], שכן אנו נלחמים למען החזרת הח'ליפות והשלטת חוקי אללה. אנו נלחמים כדי לשלוט בכדור הארץ כולו באמצעות חוקיו של אללה..." (muslim.org, ינואר 2012).

בהובלת ארה"ב] אינה מקבלת זאת [את השלטת האסלאם באלשאם] והיא עושה כל שביכולתה לעצירת הגאות האסלאמית".

ג. **על אנשי [אלקאעדה] באלשאם לקיים מאבק ארוך טווח נגד אויביהם השונים, להחזיק מעמד, ולא להישבר:** "עליכם, אנשינו באלשאם, לעמוד איתן בעמדותיהם ולנהל את הג'האד. עליכם להכין את עצמכם למלחמה ארוכה עם הצלבנים [מעצמות המערב] ובעלי בריתם הסרבנים [השיעים] והנצירים [העלווים, במשתמע המשטר הסורי]". אלט'ואהרי קורא לאנשי [אלקאעדה] באלשאם להיות **סבלנים, להחזיק מעמד, לא להישבר ולא להיכנע**, שכן עדיף להם לחיות בכבוד מאשר לחיות כשהם מושפלים.

ד. **המאבק באלשאם חייב להיות גלובאלי, ולהתבצע בשיתוף פעולה עם המוסלמים באלשאם וברחבי העולם ולא להיות מאבק לאומי מקומי המנותק מהאסלאם:** אלט'ואהרי קרא לאיחוד וקירוב לבבות בין המוסלמים באלשאם³ ובכל העולם נגד מה שהוא כינה "מסע צלב" נגד מוסלמים המתקיים בכל מקום. הוא קרא לאנשי באלשאם להיזהר מפני הבוגדים המציעים להם לקיים מאבק לאומי סורי, המנותק מהאסלאם. מאבק שכזה לטענתו, יוביל להתפייסות עם הפושעים הגדולים ביותר (קרי עם אנשי משטרו של בשאר אסד).

6. לאחר שהתווה אלט'ואהרי את עקרונות המשך הלחימה הוא העלה שלוש עצות/הנחיות לאנשיו באלשאם:

א. **יש לבצע הפקת לקחים כדי לשפר את המשך הלחימה:** הפקת לקחים שכזאת, תקדם את השגת הניצחון. על אנשי (אלקאעדה) בסוריה להעביר ביקורת על הפעולות שהם מבצעים, על מנת לתקן אותם, כפי שעשה הנביא מחמד.

ב. **יש לזנוח את התפיסה הטריטוריאלית ולדבוק באסטרטגיה של לוחמת גרילה:** יש להתמקד בפעולות גרילה, שתכליתן להתיש את האויב. לדברי אלט'ואהרי זהו הנשק של החלשים בכל הזמנים מול המתנשאים. אין להתרכז בשליטה על טריטוריה אלא יש לבצע פעולות, שתמוטטנה את המורל של האויב, ותבאנה אותו לידי ייאוש. זאת באמצעות הנחתת מכות חוזרות ונשנות עליו וגרימת אבידות קשות לחייליו⁴.

ג. **אין להתייחס לאלשאם כבעיה מקומית אלא לראות אותה כבעיות האומה האסלאמית כולה:** האויבים מנסים להפוך את הבעיה באלשאם לבעיה לאומית ואחר כך להפוך אותה לבעיה מקומית של כפרים, ערים ושכונות. טקטיקה זאת תוביל לצמצום ממדי הבעיה ולהיעלמותה

³ התרגום המעשי של עקרון זה עלול להיות מאמץ של המטה לשחרור אלשאם להדק את שיתוף הפעולה עם ארגוני מורדים אסלאמיים נוספים ובמרכזם ארגון אחראר אלשאם, קואליציה של ארגונים אסלאמיים סלפים הנאבקים להקמת מדינה אסלאמית בסוריה תחת חוקי השריעה.

⁴ הנחיה זאת מכוונת בעיקר לדאעש, שתפיסת המדינה האסלאמית שלה המבוססת על שליטה טריטוריאלית התערערה באופן משמעותי. אולם יתכן אלט'ואהרי מתווה גם כיוון פעולה לאנשיו, שבמובלעת אדלב (חזית פתח אלשאם, המקיימת שתוף פעולה עם ארגוני מורדים אחרים), העומדים בפני לחצים גוברים מצד המשטר הסורי.

בסופו של דבר. אלט'ואהרי קרא לכל האומה האסלאמית להשתתף בג'האד באלשאם
באמצעות בניה, כספיה, משאביה ויכולותיה⁵.

⁵ יש כאן קריאה גלויה לפעילים ג'האדיסטים ברחבי העולם להמשיך ולהגיע לסוריה ולעיראק כדי לסייע לתומכי אלקאעדה. קריאה זאת מנותקת מהמציאות, שכן בפועל היכולת של הג'האדיסטים הזרים להגיע לסוריה ולעיראק הולכת ופוחתת. זאת לנוכח סילוק דאעש ממאחזיו ממערב לפרת, התבססות צבא תורכיה וארגוני המורדים שבחסותו לאורך הגבול הסורי-תורכי, הגברת הפיקוח של הצבא התורכי וארגוני מורדים שבהשפעתו לאורך הגבול, וייעול מאמצי הסיכול של שרותי המודיעין המערביים.